

Heikki Santala, Seteli:

PTHK-SIIRTOKUPLALLA HARHAUTETAAN LAPIN ÄÄNESTÄJIÄ

**Rovaniemen 60-100 hengen "PTHK" poliitikkojen
katteetonta ja vastuutonta vaalipropakandaa**

Suomen Erityisteknisten Liiton Setelin puheenjohtaja *Heikki Santala* syyttää sisäministeriä *Ville Itälää* ja alue- ja kuntaministeriä *Martti Korhosta* poliisin tietohallintokeskuksen käyttämisestä puolueiden vaalipropakandan aseena.

Puheet 60-100 hengen Rovaniemelle siirrettävästä ja syntyvästä "PTHK":sta ovat vailla todellisuuspohjaa. PTHK:n työt ja virat eivät siirry minnekään. Myöskään tietokoneita tai muutaakaan varustusta ei siirretä; nykyisen PTHK:n on toimittava katkotta koko ajan. Tuore Schengen-sopimus on vain lisännyt tätä velvoitetta.

Rovaniemellä tiistaina Setelin ja Lapin läänin tietotekniikkakeskuksen tiedotustilaisuudessa puhunut puheenjohtaja Santala sanoi, että ministerien suurena aluepoliittisena saavutuksena markkinoiman PTHK:n "siirrossa" tosiasialla siirtyisi pelkkä PTHK-kytti Rovaniemelle. Kaikki muu olisi perustettava kokonaan alusta.

Santala uskoo, että asiassa voittaa lopulta järki. Aluepolitiikan tavoitteet voidaan saavuttaa poliisin tietohallinnon koko maan kattavan alueorganisaation vahvistamisen kautta, vaurioittamatta koko järjestelmää. Ministeri Itälän äskeinen päätös ei Santalan mukaan ole tälle esteenä, ellei sitä sellaiseksi tehdä.

Seteli jätti oikeuskanslerille kantelun laittomasta hallintomenettelystä

Seteli jätti maanantaina oikeuskansleri *Paavo Nikulalle* kantelun PTHK:n hajasijoitushankkeista ja sisäasiainministeriön hallinto-osaston ylijohdajan toimista niiden yhteydessä. Seteli pyytää oikeuskansleria tutkimaan ylijohdajan mahdollinen lainvastainen tai virheellinen menettely ainakin yt-lain, hallintomenettelylain sekä mahdollisesti virkamieslain säännösten noudattamisen osalta.

Sisäministeriö asetti viime joulukuusta lähtien peräjäkeen kolme eri työryhmää selvittämään PTHK:n hajasijoittamista. Tarvittiin aina uusi työryhmä kun edellinen ei täyttänyt yt-lain määräyksiä. Kantelussaan Seteli katsoo, että myöskin kolmas työryhmä oli laiton, koska sisäministeriö saneli sen toimeksiannon ilman yt-menettelyä. PTHK:n siirtopäätökselle ei siten ole laillista perustaa, sanotaan Setelin kantelussa.

Heikki Santala: puolueeton asian valmistelu turvattava

SISÄMINISTERIÖN HALLINTOJOHTAJA TULISI SIIRTÄÄ PTHK-ASIASSA SIVUUN

Hallintojohtajan lausunnot selvästi asenteellisia

Suomen Entyisteknisten Liiton Setelin puheenjohtaja *Heikki Santala* katsoo, että sisäasiainministeriön hallinto-osaston ylijhtaja *Pekka Kilpi* on esteellinen enää millään tavalla käsittelemään Poliisin Tietohallintokeskuksen (PTHK) hajasijoittamis-hankkeeseen liittyviä asioita, koska luottamus Kilven puolueettomuuteen on vaarantunut.

Santalain sisäministeri *Ville Itälälle* lähettämän kirjelmän mukaan ylijhtaja Kilven julkiset lausunnot ovat olleet asiassa vähintäänkin harhaanjohtavia ja asenteellisia, elleivät suorastaan totuutta kättavia. Ne ovat myös pahasti asiantuntijatyöryhmien selvitysten vastaisia. Kolmas työryhmä jätti raporttinsa helmikuun lopussa

Esimerkiksi PTHK:n hajasijoittamisesta aiheutuvat **vuosittaiset lisäkustannukset** olisivat selvitysten mukaan paikkakunnasta riippuen **21,8 - 30,2 miljoonaa markkaa** nykyiseen verrattuna, kun kustannukset Kilven tv-lausunnon mukaan olisivat "erittäin pienet." Lausunto antaa kustannuksista täysin väärän kuvan.

Mikkelissä Setelin ja poliisin Itä-Suomen IT-henkilöstön tiedotustilaisuudessa maanantaina puhunut puheenjohtaja *Heikki Santala* katsoo, että luottamus ylijhtaja *Pekka Kilven* puolueettomuuteen on vaarantunut ja hän on siten asiassa esteellinen. Santala vaatii, ettei Kilpi Hallintomenettelylain 11§:n mukaisesti esteellisenä enää saa käsitellä PTHK-asiaa eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä. Ministeri *Ville Itälän* on odotettu päättävän PTHK:n hajasijoituksesta maaliskuun aikana.

Keskusjärjestö tuomitsee ministeriön menettelyn

Setelin valtion sektorin keskusjärjestö *Palkansaajajärjestö Pardia* on myös tuominut sisäministeriön menettelytavan PTHK:n siirtoasiassa. *Pardia* pitää poliisin tietohallintokeskusta huonona valintana hajasijoitettavaksi ja katsoo henkilöstön näkemykset kokonaan sivuutetuiksi. Puheenjohtaja *Matti Krats* vaatii PTHK-työryhmän mielipiteen kunnioittamista.

Poliisiministeriö tai poliisiministeri tarpeen

Setelin puheenjohtaja *Heikki Santala* katsoo, että poliisiasiat olisi syytä eriyttää omalle ministeriölle puolustusministeriön tapaan. Näiden tehtävät ovat hyvinkin rinnastettavia; toinen huolehtii maan ulkoisesta ja toinen sisäisestä turvallisuudesta ja järjestyksestä. Poliisihallinnon alalla on noin 12.000 virkamiestä ja täyttää tältäkin osin ministeriön edellytykset. Poliisiasiat ovat jääneet sisäministeriössä jalkoihin.

Helppimmin asiassa päästäisiin alkuun muuttamalla sisäasiainministeriön toinen ministeri poliisiministeriksi. Poliisiministeri voisi olla puoluemandaattien ulkopuolelta.

PTHK:n hajottamista ajetaan kuin käärmettä pyssyyn

Poliisin tietohallintokeskuksen hajasijoittamista on sisäasiainministeriön (hallinto-osaston) toimeksiannosta selvittänyt viime joulukuusta lähtien jo kolme enillistä ministeriön asettamaa työryhmää.

Ensimmäisessä joulukuun työryhmässä ei ollut lainkaan henkilöstön edustajia, eikä se muutenkaan ollut yt-lain mukainen. Tammikuun työryhmän asettamisessa yt-lain määräyksiä ohitettiin jälleen, ja määräaika annettiin kokonaista kaksi päivää. Tarvittiin vielä (ainakin) kolmas työryhmä. Helmikuun työryhmän asettaminen ei sekään sujunut normaalisti. Ministeriön hallinto-osasto otti työryhmän asettamistoimet kesken kaiken pois poliisiosastolta, jonne se yt-lain mukaisesti kuuluisi. Työryhmän toimeksianto sanottiin ilman yt-menettelyä. Asettamispäätöksen allekirjoittajana oli ministerin lisäksi ylijohtaja Pekka Kilpi. Työryhmä sai nyt kolmen viikon määräajan; 28.2.2001 asti.

PTHK:n työt pysyvät pääkaupunkiseudulla

Kaikki kolme asiantuntijatyöryhmää ovat päätyneet PTHK:n nykyisen sijaintipaikan (Vantaa) kannalle. Kaikki PTHK:n toiminnalliset perusteet puhuvat siirtoa vastaan. PTHK:n jokapäiväisistä yhteistyökumppaneista 98% sijaitsee pääkaupunkiseudulla, eivätkä ne ole siirtymässä PTHK:n perässä minnekään. PTHK:n henkilöstön olisi tästä johtuen päivittäin palattava hoitamaan tehtäviään Helsinki-seudulla. Vuonna 2000 tällaisia kokouksia oli noin 1400 kpl.

Hallituksen aluepolitiittisia tavoitteita voidaan tässä yhteydessä parhaiten ja laajimmin toteuttaa poliisin tietohallinnon jo koko maan kattavan alueorganisaation kautta.

Poliisin tietohallinto on jo hajasijoitettu ympäri maata

Aluekeskuksia on nyt yhteensä 17 paikkakunnalla. IT-henkilöstöä näissä ja sivupisteissä on lähes sata henkeä. Lisäksi yli sata poliisimiestä hoitaa näitä tehtäviä päätoimisesti tai oman toimintansa ohella 90-illa paikkakunnalla. Poliisin tietohallinto on yli kymmenen vuotta ollut hajautettuna ympäri maata.

Santalán mukaan poliisin tietohallinnon koko maan kattava hajautettu alueorganisaatio on hallituksen aluepolitiikan yhteydessä kokonaan sivuutettu ja samalla luotu asiasta väärä kuva. Tiedotustilaisuuksissa Seteli pyrkii tuomaan asian laajemmin esille.

Sisäministeriö on kaavaillut siirtää 60 hengen poliisin tietohallinnon pääpaikan PTHK:n joko Hämeenlinnaan, Mikkeliin Porin tai Rovaniemelle, tarvittaessa ilman henkilöstöä. Santalan mielestä PTHK:n muualle siirtäminen olisi väkivaltaista, aiheuttaisi vaurioita sen toimintaan, mikä heijastuisi koko poliisitoimintaan. PTHK:n normaalille kehittämiselle pitäisi nopeasti taata työrauha.

PTHK puoluepolitiikan pelinappulana

Koko hajasijoittamishankkeen taustalla on hallituspuolueiden huoli kannatuksestaan tulevista eduskuntavaaleissa. Selvästi tämän on ilmaissut eräs kokoomuksen pohjalaiskansanedustaja sähköpostiviestissä Poliisin Vaasan tietotekniikkakeskuksen edustajalle:

"Kiitos viestistäsi, ymmärrän näkökantesi, mutta niillä joudumme oppositioon kun Kepu ottaa aluepolitiikalla "veret seisauttavan" vaalivoiton. Siksi jotain konkreettista on saatava aikaan ja mahdollisuuksia on luvattoman vähän..."

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Ministeri Ville Itälä

Asia: Hallinto-osaston ylläjohtajan esteellisyys

Arvoisa ministeri!

Poliisin Tietohallintokeskuksen (PTHK) hajasijoittamiskysymystä on viime joulukuusta lähtien selvittänyt ministeriön hallinto-osaston toimeksiannosta kolme eri työryhmää. Tämä sinänsä jo mielestämme osoittaa tapahtuneen poliisiosaston ulkopuolista epänormaalia hallintomenettelyä. Setelin puheenjohtaja on poliisin yt-neuvottelukunnan sekä kahden PTHK-työryhmän jäsenenä voinut tämän todeta.

Hallinto-osaston ylläjohtaja Pekka Kilpi on julkisuudessa antanut PTHK:n hajasijoittamisesta mielestämme harhaanjohtavia ja asenteellisia lausuntoja. Ylläjohtaja Kilpi esitti Yleisradion Aamu-TV:n lähetyksessä 19.2.2001 mielestämme paikkansa pitämättömiä väitteitä siitä, että "PTHK:n toimintaa voidaan hoitaa mistä tahansa" ja "sen kannalta on yhdentekevää mikä sen sijaintipaikka on." Siirrosta aiheutuvien kustannusten osalta Kilven väite "välittömät taloudelliset kulut ovat erittäin pienet", ei myöskään mielestämme pidä paikkaansa. Perustelut näihin molempiin löytyvät kolmannen työryhmän raportista.

PTHK:n tehtävistä lukuisia ei voida siirtää ilman yhteistyökumppania, kuten esimerkiksi keskusrikospoliisia, minnekään. PTHK:n siirtämisestä, tai paremminkin perustamisesta muualle aiheutuu tehdyn selvityksen mukaisesti esillä olleista paikkakunnista riippuen 21,8 - 30,2 miljoonan markan *lisäkustannukset vuosittain*. Tässä on "PTHK" huomioitu noin 60 hengen suuruisena, ylläjohtaja Kilven lausuntojen mukaisesti. 21,8 - 30,2 miljoonan markan vuotuiset lisäkustannukset ovat PTHK:n määrärahoihin nähden erittäin merkittävä lisämeno.

Ylläjohtaja Pekka Kilven antamat julkiset tv-lausunnot eivät liiton mielestä ole olleet tuotettavia. Ylläjohtajan asemessa olevan ministeriön virkamiehen lausuntoihin pitäisi kansalaisten kuitenkin voida luottaa. Niitä ei käsitetä ylläjohtajan yksittäisiksi mielipiteiksi vaan ministeriötä edustaviksi tosiseikkoihin perustuviksi kannanotoiksi.

Tästä johtuen luottamus hänen puolueettomuuteensa on mielestämme vaarantunut ja on hän asiassa sen johdosta esteellinen.

Hallintomenettelylain (598/82) 11 §:ään vedoten liitto pyytää kunnioittaen Teitä arvoisa ministeri ryhtymään asian käsittelemiseksi tarvittaviin toimiin.

Kauniaisissa 12. maaliskuuta 2001

SUOMEN ERITYISTEKNISTEN LIITTO SETELI RY

Heikki Santala, puheenjohtaja
Poliisin yt-neuvottelukunnan jäsen
PTHK-työryhmien jäsen

POLIISIN TIETOHALINTOKESKUKSEN (PTHK) SIJAINTI

Poliisin tietohallinto hajautettu ympäri maata

Poliisin tietohallintotohtäviä hoitaa PTHK:n lisäksi 17 tietotekniikkakeskusta ja sivupaikkaa eri puolilla maata. Sijotuspaikat ovat **Espoo, Vantaa, Lahti, Kouvola, Turku, Pori, Jyväskylä, Tampere, Vaasa, Kuopio, Mikkeli, Joensuu, Kajaani, Ylivieska, Raahel, Oulu ja Rovaniemi**. Lisäksi IT-tuhtienkiloitö on yli kymmenellä muulla paikkakunnalla. IT-ammattilaisia on näissä lähes sata henkilöä. Lisäksi tietohallintotohtäviä hoitaa 90:ssä kihlakunnassa päätoimisesti tai oman poliisitoimensa ohella yli sata poliisimiestä. **Hajautettua tietohallintohenkistöä on yli 200 henkeä eri puolilla maata**. Alueorganisaatio on toiminut jo yli kymmenen vuotta. Kuva 1.

PTHK:n perustaminen 1999 ja tehtävät

Ympäri maata hajallaan olevan alueorganisaation lisäksi poliisin tietohallintotohtäviä hoidettiin erillään poliisiosastossa ja Keskusrikospoliisissa. Muun muassa kansainvälistymisestä johtunut erittäin nopeasti kasvanut poliisin tietotekniikan käytön tarve eri puolilla, ja toisaalta ilman yhteistä johtoa ollut epäyhtenäinen tietohallinto vaati välttämättä koordinointia. Tästä johtuen poliisiosaston ja Keskusrikospoliisin tietohallintotohtäviä hoitaneet virkamiehet siirrettiin vuoden 2000 alusta yhdeksi yksiköksi, jonka nimeksi tuli poliisin tietohallintokeskus (PTHK). Alueorganisaatio liitetään hallinnollisesti PTHK:n alaisuuteen vuoden 2002 alusta lähtien.

Tietohallinto on keskeinen työväline poliisin kaikessa toiminnassa. PTHK:n toiminta ja yhteistyö ulottuu laajalti koko valtionhallintoon ja sidosryhmiin. Ne sijaitsevat lähes kaikki (98%) pääkaupunkiseudulla. PTHK:n toiminta muodostuu näiden kanssa päivittäisestä yhteistyöstä. Tärkein PTHK:n palvelujen käyttäjä on luonnollisesti poliisin ylijöhtö.

Kuva 2.

PTHK:n tehtävistä on yksityiskohtaisempi selvitys keskuksen sijaintipaikkaa selvittäneen kolmannen työryhmän raportissa 28.2.2001. Liite.

PTHK ei sovellu hajasijoitettavaksi

PTHK on perustettu nimenomaan poistamaan poliisin hajautetun tietohallinnon haittoja ja epäyhtenäisyyttä. PTHK:n tehtävien luonteesta johtuen ei sitä kokonaisuena voida siirtää minnekään. PTHK hajotisi väistämättä takaisin osiin ja valtaosa niistä joka tapauksessa jäisi paikkakunnalle. Poliisin tietohallinnolle ja poliisitoiminnalle tästä aiheutuisi vaurioita ja kehityksessä taantumaa. Hajasijoitettavaksi PTHK on ehdottomasti väärä kohde. Kaikkien kolmen asiantuntijatyöryhmien selvitykset ovat tässä yhtäläiset.

Mikäli PTHK kuitenkin polittisilla perusteilla päätettäisiin siirtää jonnekin, niin

- **PTHK:n henkilöstö ei siirry keskuksen mukana.**
Nykyiselle henkilöstölle on siirron jälkeenkin taattu työpaikka poliisihallinnossa Helsinki-seudulla. PTHK siirtyisi ilman pätevää henkilöstöä.
- **PTHK:n työt eivät siirtyisi minnekään**
98 % PTHK:n tehtävien yhteistyökuppaneista ja sidosryhmistä, kuten poliisinylijöhtö ja KRP, eivät siirtyisi mukana, eikä niitä ole ennestään muualla.
- **Tietokoneita ja muuta varustusta ei siirretä**
PTHK:n on toimittava katkotta koko ajan, toimintojen keskeyttäminen siirron ajaksi ei ole mahdollista. Uusi keskus olisi varustettava kokonaan uudestaan.
- **PTHK:sta siirtyisi pelkkä nimi – tyhjä kuori**
Julkisuudessa esitetty 60 hengen yksikön siirto on pahasti harhaanjohtava.

PTHK:n kuorien siirtämisestä 21-30 miljoonan markan vuotuiset lisäkustannukset

Koska nykyisestä PTHK:stä ei siirtyisi mitään, niin kokonaan perustettavan uuden "PTHK:n" perustamiskustannusten (tietokoneet, ym.) lisäksi aiheutuisi "siirrosta" asiaa selvittäneen kolmannen työryhmän laskeimien mukaan paikkakunnasta riippuen 21,8 – 30,2 miljoonan markan vuotuiset lisäkustannukset nykyiseen verrattuna. Taulukko 1.

Alueorganisaation kehittämällä saavutetaan aluepoliittiset tavoitteet

Hallituksen aluepoliittisia tavoitteita voidaan poliisin tietohallintoa vaurioittamatta toteuttaa työryhmien esitysten mukaisesti aluekeskusten kehittämisen ja laajentamisen kautta. PTHK:n hajauttamisesta tulisi luopua ja taata sille työrauha.

Heikki Santala PTH:n hajottamisuhasta:

POLIISIMINISTERIÖ TAI POLIISIMINISTERI TARPEEN

Poliisiasiat liian vakavia puoluepolitiikoinnin välineiksi

Suomen erityisteknisten liiton Setelin puheenjohtaja *Heikki Santala* katsoo, että poliisiasiat olisi syytä eriyttää omalle ministeriölle puolustusministeriön tapaan. Näiden tehtävät ovat hyvinkin rinnastettavia; toinen huolehtii maan ulkoisesta ja toinen sisäisestä turvallisuudesta ja järjestyksestä. Poliisihallinnon alalla on noin 12 000 virkamiestä.

Helpoimmin asiassa päästäisiin alkuun muuttamalla sisäasiainministeriön toinen ministeri poliisiministeriksi. Poliisiministeri voisi olla puoluemandaattien ulkopuolelta oleva ammattiministeri. Esimerkiksi Olli Urponen hallitsee poliisiasiat juurta jaksan.

Viimeisenä pisarana esityksensä tiistaina Vaasassa Setelin ja paikallisen poliisin tietotekniikkakeskuksen tiedotustilaisuudessa puhunut puheenjohtaja Santala piti poliittisen tahon vireillä olevia aikeita siirtää aluepoliittisista syistä poliisin tietohallintokeskus (PTHK) pois Helsinki-seudulta jonnekin vielä tuntemattomaan paikkaan.

Kolme asiantuntijatyöryhmää ovat kaikki päätyneet PTHK:n nykyisen sijaintipaikan (Vantaa) kannalle. Kaikki PTHK:n toiminnalliset perusteet puhuvat siirtoa vastaan. Hallituksen aluepoliittisia tavoitteita voidaan tässä yhteydessä parhaiten ja laajimmin toteuttaa poliisin tietohallinnon jo koko maan kattavan alueorganisaation kautta.

Aluekeskuksia on nyt yhteensä 17 paikkakunnalla. IT-henkilöstöä näissä ja sivupisteissä on lähes sata henkeä. Lisäksi yli sata poliisimiestä hoitaa näitä tehtäviä päätoimisesti tai oman toimensa ohella 90:llä paikkakunnalla. Poliisin tietohallinto on yli kymmenen vuotta ollut hajautettuna ympäri maata.

Sisäministeriö on kaavailut siirtää 60 hengen poliisin tietohallinnon pääpaikan PTHK:n joko Hämeenlinnaan, Mikkeliin Poriin tai Rovaniemelle, tarvittaessa ilman henkilöstöä. Santalan mielestä PTHK:n muualle siirtäminen olisi väkivaltaista, aiheuttaisi vaurioita sen toimintaan, mikä heijastuisi koko poliisitoimintaan. PTHK:n normaalille kehittämiselle pitäisi nopeasti taata työrauha.

Seteli aloitti eri lääneihin ulottuvan tiedotuskampanjansa Vaasasta. Liiton mukaan poliisin tietohallinnon koko maan kattava hajautettu alueorganisaatio on hallituksen aluepolitiikan yhteydessä kokonaan sivuutettu ja samalla luotu asiasta väärä kuva.

Setelin valtion sektorin keskusjärjestö Pardia on myös tuominut sisäministeriön menettelytavan PTHK:n siirtoasiassa. Pardia pitää poliisin tietohallintokeskusta huonona valintana hajasijoitettavaksi ja katsoo henkilöstön näkemykset kokonaan sivuutetuiksi.